

Genretyper i Alle Tiders Dansk Børnehaveklasse

Der arbejdes med flere forskellige genrer både mundtlige og skriftlige.

Børn skal fra begyndelsen af skoleforløbet vænnes til forskellige typer tekster og til, at disse skal læses på forskellige måder.

Ligeledes skal børnene vænnes til at bruge skriftsproget (det skriftlige) på forskellige måder.

I indskoling arbejdes med 3 hovedtyper:

* **Mundtligt arbejde.**

* **Læsning/læseforberedende arbejde.**

* **Skriftligt arbejde.**

Der arbejdes parallelt med alle tre typer.

Mundtligt arbejde

Det er meget vigtigt helt fra starten af skoleforløbet at arbejde med børns mundtlighed - med samtalen, så børnene lærer:

- * at få et bedre ordforråd,
- * at strukturere en historie,
- * at turde stå frem for en forsamling,
- * at tale tydeligt og præcist.

Der arbejdes med følgende områder:

Samtalen

- * Illustrationerne i Aktivitetsbogen benyttes som oplæg til samtaler.
- * Begivenheder i klassen og i den "nære" verden benyttes som oplæg til samtaler.

Beskrivelse af medbragt ting:

- * Ting, der skal gættes af andre.
- * Ting, et barn gerne vil fortælle om.

Genfortælling:

- * Af en fortalt/læst historie ved hjælp af billeder.
"Iduns æbler" i Aktivitetsbogen (myten står i Vejledningen).
- "Bedstemor fortæller" i Aktivitetsbogen (historien står i "Prins Purk på eventyrslottet" kapitel 3 afsnit 6 i Vejledningen).
- "Prinsesse Primadonna og Prins Purk" i Aktivitetsbogen. Børnene skal genfortælle Prins Purks oplevelser en bestemt dag. Oplevelserne står i "Prins Purk på eventyrslottet" kapitel 8 afsnit 1 i Vejledningen).
- * Af en fælles tur.

Fortæl en historie

- * En oplevelse hjemmefra.
- * En fantasihistorie.
- * Fortæl om weekend-besøg af Uglen Unikum.
- * "Fortæl en historie" som kopiark i Vejledningen.

På to forskellige kopiark med tegninger skal børnene blande tegningerne og fortælle deres historie.

* På kopiark i Vejledningen skal børnene lave deres egen bog om følelser og om personer (Sten Stald- knægt). De skal ved hjælp af tegninger og ord fortælle en historie om ting, der er sket før og efter en begivenhed.

* Oplæg i Vejledningen til at spille dukketeater med bl.a. personer fra oplæsningshistorien.

Sprogarbejde

Det er meget vigtigt, at børnene selv arbejder med sproget under den voksnes vejledning, at de selv er med til at finde ud af sprogets opbygning, af ords betydning, af første bogstav i et ord m.m. ved:

- * at rime,
- * at finde første lyd/bogstav i et ord,
- * at sammenligne kendte dele i ord.

I Vejledningen findes mange oplæg og ideer til **sproglig bevidsthed**.

Læsning/læseforberedende arbejde

I børnehaveklassen arbejdes med forskellige genrer:

Sange

* 11 sange af Charlotte Blay som kopiark i Vejledningen og på Cd. Sangene er optakt til de enkelte afsnit i oplæsningshistorien.

Rim/remser

- * Rim i Aktivitetsbogen.
- * Rim som kopiark i Vejledningen (de samme rim som i Aktivitetsbogen).
- * Rim i oplæsningshistorien i Vejledningen.

Prosa

- * Navne som "ordkort" i Aktivitetsbogen.
- * Overskrifter i Aktivitetsbogen.
- * Ordkort i Vejledningen, der hører til emner i Aktivitetsbogen fx om uglen.
- * Opskrifter og fremgangsmåder i Aktivitetsbogen.
- * "Ordhjul" i Aktivitetsbogen.

Eventyr

I børnehaveklassen er det meget vigtigt, at børnene lærer at lytte til mange eventyr og historier, så de bl.a. oplever, hvad læsning kan bruges til.

- * Oplæsningshistorien: "Prins Purk på eventyrslottet".
- * Folkeeventyr.
- * Myter og sagn.

Sagtekster/faktaviden

Børnene skal have en viden indenfor begyndende matematik og natur/teknik.

I Alle Tidens Dansk Børnehaveklasse fås denne viden ved "at læse", samtale og undersøge ud fra oplæg i Aktivitetsbogen og ud fra episoder i oplæsningshistorien i Vejledningen.

- * Ugleemne - herunder tælleopgave.
- * Forsøg med rødkål og farve.
- * Opgaver med figur og former.
- * Hvor kommer kartofler/æbler fra?
- * Myreemne - herunder tælleopgave.
- * Brandbilens indretning.
- * Stjernehimlen.
- * Postemne/byen - herunder tælleopgave.
- * Opfinderemne - herunder spejling.
- * Havens smådyr - herunder dyrefælder.
- * Havens blomster.
- * Skoven og dens dyr.
- * I Vejledningen flere oplæg til tælleopgaver.
- * I Vejledningen oplæg til forsøg.

Billedlæsning

- * Plakat og fire årstidstegninger af eventyrslottet med omegn tegnet af Bente Bech.
- * Illustrationer i Aktivitetsbogen.
- * Malerier af Knieper, Heerup og Boberg i Aktivitets- bogen.
- * Fotografier af ugler i Aktivitetsbogen.
- * Fotografier af tårne i Aktivitetsbogen.
- * Fotografier af kronjuveler i Aktivitetsbogen.
- * Fotografier af dyr, blomster og skov i Aktivitets- bogen.
- * Bogstavkort.

Skriftligt arbejde

Det skriftlige arbejde med at udtrykke sig på skrift skal foregå parallelt med det læseforberedende arbejde. Mange børn lærer at læse ved at skrive.

Af genretyper til børnehaveklassen arbejdes der med:

Fælles lærer-/elevproducerede tekster

- * Breve til forældre, skoleblad.
- * Invitationer.
- * Rimehistorier.

Begyndende arbejde med at udtrykke sig på skrift

- * Skrive ovenpå trykt tekst.
- * Skrive af.
- * Små historier ved brug af ordkort fra kopiark i Vejledningen.
- * Små historier ved brug af "egne ordkort".
- * Små selvdigtede historier evt. med "egen skrift".
- * Egne historier til et Storylineforløb.